pacjent.gov.pl

Szczepienia profilaktyczne przeciwko HPV

Data aktualizacji
2024-08-30

Za odkrycie zależności przyczynowo-skutkowej pomiędzy HPV a rozwojem raka szyjki macicy niemiecki wirusolog prof. Harald zur Hausen został uhonorowany Nagrodą Nobla w dziedzinie medycyny. Od kilku dekad trwały prace nad praktycznym wykorzystaniem tego odkrycia dla medycyny i zdrowia ludzi. Zaowocowały opracowaniem nowatorskiej metody profilaktyki raka szyjki macicy i innych chorób związanych z zakażeniami HPV.

> **W 2006 roku zarejestrowano pierwszą szczepionkę przeciwko HPV.**

W skład wszystkich szczepionek przeciwko HPV wchodzą cząsteczki wirusopodobne (ang.: virus-like particles – VLPs) zbudowane z oczyszczonego białka budującego kapsyd (białkową otoczkę wirusa). Szczepionki nie zawierają żadnych żywych wirusów ani ich materiału genetycznego (DNA), są niezakaźne, nie mają zdolności do replikacji i nie mogą wywołać zakażenia.

> **Mechanizm działania szczepionek przeciwko HPV polega na wywoływaniu produkcji przeciwciał, które zwalczają zakażenie w miejscu wtargnięciu wirusa do organizmu.**

Kto powinien zostać zaszczepiony przeciwko HPV?

Dostępne szczepionki profilaktyczne przeciwko HPV nie mają właściwości leczniczych – nie zmieniają przebiegu toczącego się ewentualnego zakażenia ani przebiegu zmian chorobowych wywołanych przez HPV. Dlatego, dla uzyskania odporności, szczepionki powinny być podane dziewczynkom i chłopcom przed kontaktem z wirusem, czyli najlepiej przed rozpoczęciem życia płciowego.

Przyjęto, że optymalną grupą wiekową do szczepień są osoby pomiędzy 9. a 14. rokiem życia, ponieważ:

- odpowiedź poszczepienna jest znacznie lepsza niż w starszych grupach wiekowych
- schemat szczepienia w wieku nastoletnim obejmuje podanie dwóch (a nie trzech) dawek szczepionki.

Szczepione mogą być także osoby starsze, ale skuteczność w populacji tych osób jest mniejsza ze względu na ewentualny kontakt z HPV i aktywne zakażenie.

Bezpłatne szczepienia przeciw HPV dla dzieci w wieku 9-14 lat

Zaszczep dziecko przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV). Szczepionka jest bezpłatna dla dziewcząt i chłopców w wieku od 9 do ukończenia 14 lat. Możesz zapisać dziecko przez Internetowe Konto Pacjenta oraz mojeIKP.

Przeczytaj więcej: program szczepień przeciw HPV

Czy szczepionki przeciwko HPV są bezpieczne?

Kontrowersje na temat bezpieczeństwa szczepień są nieuzasadnione.

- Szczepienia przeciwko HPV należą do najwnikliwiej przebadanych pod kątem bezpieczeństwa.
- Ich bezpieczeństwo potwierdzają liczne wyniki wieloletnich badań oraz opinie organów rejestracyjnych, towarzystw naukowych, ekspertów i organizacji.
- Niepożądane odczyny poszczepienne obserwowane po wszystkich trzech szczepionkach mają podobny profil i częstość występowania:
    - zalicza się do nich objawy miejscowe, jak: ból, rumień i obrzęk
    - przemijające stany podgorączkowe lub gorączka są jedynym ogólnoustrojowym działaniem niepożądanym występującym częściej (>10%) u szczepionych przeciwko HPV niż u szczepionych placebo (substancją obojętną).

Czy szczepionki przeciwko HPV są skuteczne?

Skuteczność szczepionek jest drugim obok bezpieczeństwa najważniejszym aspektem ich stosowania. Zależy ona od wielu czynników, takich jak m.in.:

- aktualne lub przebyte zakażenie HPV
- wiek i płeć osoby szczepionej
- rodzaj, zaawansowanie, lokalizacja narządowa zmiany wywołanej zakażeniem HPV
- czas, który upłynął od szczepienia.

> **Najwyższą, sięgającą nawet 100% skuteczność szczepień w zakresie zapobiegania zmianom szyjki macicy obserwowano u młodych, uprzednio i aktualnie niezakażonych kobiet.**

Odnotowano także wysoką skuteczność w zapobieganiu rozwoju stanów przedrakowych sromu, pochwy, odbytu oraz zakażeń HPV w obszarze ust i gardła.

Szczepienia przeciwko HPV chronią przed nowotworami

W ciągu ostatnich kilku lat opublikowano dane na temat profilaktycznego działania szczepionek w najbardziej prestiżowych czasopismach medycznych, jak „Lancet” i „New England Journal of Medicine”.

> **Badania jednoznacznie wskazują na ogromną redukcję ryzyka (nawet 90%) zachorowania na raka szyjki macicy u kobiet, które jako dziewczynki zostały zaszczepione przeciwko HPV.**

dr hab. n. med. Andrzej Nowakowski, profesor Narodowego Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie

Przeczytaj także

Wirus HPV – co powinieneś wiedzieć?

Ryzyko zetknięcia się z zakażeniem wirusem HPV oceniane jest na kilka do kilkudziesięciu procent w ciągu życia człowieka, w zależności od regionu geograficznego. Zakażenia są przenoszone przez osoby obojga płci

Rak szyjki macicy – prawda czy mit

O raku szyjki macicy krąży wiele mitów. Lekarze starają się zmienić te stereotypy. Starają się też przekonać kobiety do zapobiegania chorobie

Pierwsza wizyta u lekarza ginekologa

Pierwsza wizyta dojrzewającej dziewczyny u ginekologa jest ważnym etapem jej rozwoju. Uczy dbania o swoje zdrowie. Jak powinna przebiegać i czego można się podczas niej dowiedzieć?